

Koncipovanie dotazníka

Pri tvorbe otázok je potrebné uvažovať či:

- Je táto otázka naozaj nevyhnutná?
- Je opýtaný respondent schopný poskytnúť nám potrebné informácie? (napr. neporozumenie cudziemu slovu použitému v dotazníku → respondent nebude vedieť odpovedať)
- Bude táto otázka zrozumiteľná naozaj každému členovi vzorky? (je dobré si overiť otázky predvýskumom na malej vzorke)
- **Meria táto otázka skutočne to, čo chcem merať?**

- Sú odpovede na zatvorenú otázku úplné? (ak si nie som istý, či sú tam všetky možnosti, dám aj „iné“)
- **Nie je otázka sugestívna? (zmieňujeme sa iba o 1 alternatíve)**
- Neobsahuje otázka emotívne ladené pojmy?
- **Neodvolávam sa otázkou na autority?**
- Nepýtam sa otázkou na 2 rôzne veci?
-

- Majú odpovede všetkých respondentov rovnakú váhu?
- **Nevyžaduje otázka zovšeobecnené údaje?**
- Je použitie otvorenej otázky nevyhnutné? (spracovanie je pomerne náročné)
- **Nie je otázka znepokojujúca, nepríjemná alebo nemôže sa opýtaný cítiť ohrozený pravdivou odpoveďou?**

Skreslenia výsledkov

Efekt „morčaťa“

- keď skúmané osoby sú si vedomé toho, že sú skúmané

Stereotyp vo voľbe odpovedí (response sets)

- hlavne pri dlhých dotazníkoch
- zoskupovanie odpovedí do kategórií, ktoré nemajú nič s obsahom dotazníka ani postojom pýtaného
- patrí tu aj tendencia „súhlas, pritakanie“ a „voľba strednej cesty“

Efekt merania ako zdroj zmeny

- opýtaný nikdy nepremýšľal nad problémom až otázka môže vyvolať nejaký postoj

Výber role

- udržať sa pri odpovediach v čo najlepšom svete
- patrí tu aj efekt záhlavia – podvedomé prispôsobovanie odpovedí podľa toho, čo pýtajúci očakáva

GIGO

- pri koncipovaní dotazníka nezabudnite na pojem GIGO, ktorý sa môže vyskytnúť pri tvorbe analýz
- **Garbage in – garbage out (odpad dnu – odpad von)**
- neformálne označenie pre nasledujúci jav: zlé a nekvalitné vstupy poskytujú zlé a nekvalitné výstupy, výsledky